

KNHG

Onderzoeksfonds

Beleidsplan 2026-2030

Vs2_28 april 2026

Inleiding

In 2025 heeft het bestuur van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap (KNHG) besloten tot de oprichting van een stamkapitaalfonds (*endowment fund*) onder de naam Stichting KNHG Onderzoeksfonds. Dit fonds is op 20 april 2026 notarieel opgericht (stichting) en er zijn drie bestuursleden geworven, die zich gaan richten op het werven van periodieke schenkingen en legaten teneinde in 2031 stipendia te kunnen uitkeren aan historici of historische projecten.

Doelstelling

Het algemene doel van dit fonds is de beoefening van historisch wetenschappelijk onderzoek in Nederland en Vlaanderen te bevorderen door onderzoeksprojecten en/of historici financieel te ondersteunen door middel van de toekenning van een stipendium.

Doelgroepen

In aanmerking komen alleen natuurlijke personen die hun wetenschappelijk historisch onderzoek en/of promotietraject niet of niet volledig elders of uit reguliere bronnen gefinancierd kunnen krijgen.

Daarbij valt te denken aan buitenpromovendi, onderzoekers die niet aan een wetenschappelijke instelling zijn verbonden of onderzoekers met een tijdelijke onderwijstaak zonder onderzoektijd.

Niet in aanmerking komen promovendi die om uiteenlopende redenen niet binnen de gestelde tijd hun onderzoek hebben kunnen afronden.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit drie tot vijf bestuursleden. Bestuursleden worden benoemd door het stichtingsbestuur, met voorafgaande of gelijktijdige goedkeuring van het bestuur KNHG. Bestuursleden worden benoemd voor een duur van vier jaar en kunnen eenmaal herbenoemd worden voor een tweede termijn van vier jaar. Hiertoe wordt een rooster van aftreden opgesteld door de secretaris van het bestuur. Bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Bestuur bij oprichting

Bij oprichting bestaat het bestuur uit:

- Prof. dr. Judith Pollmann (universiteit Leiden), voorzitter
- Dr. Joost Dankers (universiteit Utrecht), penningmeester
- Dr. Antia Wiersma (directeur KNHG), secretaris.

Ondersteuning

Het bureau van het KNHG verleent – tot en met 2030 om niet – administratieve en financiële ondersteuning aan het bestuur van het fonds.

Op termijn (na 2030/zodra de verworven middelen het toestaan) ontvangt het KNHG een bescheiden vergoeding op declaratiebasis (conform regels behorend bij ANBI-status maximaal 10% van de te besteden gelden) voor de uitgevoerde werkzaamheden (administratieve organisatie, uitkering stipendia en bijhouden uitkeringenregister, marketingmiddelen etc.).

Opbouw van het fonds

Het bestuur van het fonds gaat tot en met 2030 aan vermogensopbouw doen door actief historici te benaderen met het verzoek om periodieke schenkingen en/of het fonds op te nemen in hun testament.

Stamkapitaal

Het vermogen van het fonds wordt beschouwd als het stamkapitaal. Dat moet worden gevormd door grotere (periodieke) schenkingen aan het fonds, verworven legaten en/of erfenissen. Slechts de rente en/of beleggingsopbrengsten op het stamkapitaal mogen worden gebruikt voor uitkeringen. Het stamkapitaal moet in tact blijven.

Bij de grotere periodieke schenkingen wordt in beginsel gedacht aan bedragen van tenminste € 150.000 (in vijf periodieke schenkingen van € 30.000 per jaar).

Het fonds levert geen tegenprestaties of andere voordelen voor de schenkers (anders dan fiscaal vriendelijk schenken).

Stipendia

De eerste uitkering van stipendia zal worden bepaald door het moment waarop het vermogen het toestaat, dat uit de renteopbrengsten van het stamkapitaal ook daadwerkelijk historici/projecten substantieel ondersteund kunnen worden.

Het aan de stipendia toe te kennen bedrag en het moment van uitkeren, zal ook dan worden bepaald door het bestuur van het fonds. Het bestuur streeft ernaar een eerste uitkering in 2031 te kunnen doen.

Kleinere giften

Naast verwerving van een stamkapitaal zal het bestuur van het fonds zich de eerste jaren ook richten op het verwerven van kleinere giften (incidentele giften en periodieke schenkingen). Deze kleinere giften gaan geen deel uitmaken van het stamkapitaal maar zullen worden ingezet voor het uitkeren van kleine toekenningen (tot max. € 1.000). Dit heeft twee doelen, namelijk naamsbekendheid voor het fonds genereren, én geefbereidheid voor het fonds tot stand brengen.

Jaarverslag en jaarrekening

Jaarlijks maakt het bestuur van het fonds (de stichting) een jaarverslag en een jaarrekening op binnen zes maanden na afloop van het boekjaar (kalenderjaar). Deze informatie wordt voor of op 1 juli van het daaropvolgende boekjaar gepubliceerd op de webpagina van het KNHG Onderzoeksfonds.

Werkplan

2026

- Oprichting van het fonds bij notariële akte
- Verwerven ANBI-status
- Aanzoeken vermogensbeheerder
- Openen bankrekening
- Opstellen financiële doelen voor jaren 2027-2030
- Start werving stamkapitaal (tijdens Historicidagen 2026) en kleine giften door aanspreken relaties en inzet communicatiemiddelen KNHG.

2027 - 2028

- Werving stamkapitaal en kleine giften door aanspreken relaties en inzet communicatiemiddelen KNHG
- Ontwikkelen website KNHG Onderzoeksfonds
- Historicidagen 2028 benutten voor naamsbekendheid en werving donoren
- Opzet reglement fonds en procedure/werkwijze
- 2028:
 - o 1^e uitkering kleine giften (indien mogelijk)
 - o Tussentijdse evaluatie financiële doelen

2029

- Werving stamkapitaal en kleine giften door aanspreken relaties en inzet communicatiemiddelen KNHG.
- 2^e uitkering kleine giften (indien mogelijk)

2030

- Werving stamkapitaal en kleine giften door aanspreken relaties en inzet communicatiemiddelen KNHG.
- Historicidagen 2030 benutten voor naamsbekendheid en werving donoren
- 3^e uitkering kleine giften (indien mogelijk)
- Evaluatie financiële doelen & besluit wel/geen stipendia uit te keren in 2031
- Opstellen Beleidsplan 2031-2035